التين سُورة ގެ މާނަ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُورة التين — އާޔަތުގެ އަދަދު (٨)

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ ١ وَطُورِ سِينِينَ ٢ وَهَـٰذَا ٱلْبَلَدِ ٱلْأَمِينِ ٣ لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ٤ ثُمَّ رَدَدْنَـٰهُ أَسْفَلَ
سَـٰفِلِينَ ٥ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ٦ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِٱلدِّينِ ٧ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَحْكَمِ
ٱلْحَـٰكِمِينَ ٨

ތަރުޖަމާ

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ ١ ތީނާއި ޒައިތޫނި ގަސްތުރުވަފައި الله ހުވައި ވަޙީ ކުރައްވައެވެ.وَطُورِ سِينِينَ ٢ އަދި
ސީނާއީ ފަރުބަދަ ގަސްތުރުވަފައި الله ހުވައި ވަޙީ ކުރައްވައެވެ.وَهَـٰذَا ٱلْبَلَدِ ٱلْأَمِينِ ٣ އަދި މި
އަމާންވެގެންވާ ރަށާއި (އަމާންވެގެންވާ މައްކާއާއި) لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ ހަމަކަށަވަރުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ
އިންސާނާ ހެއްދެވީމެވެ. فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ٤ އެންމެ ރިވެތި ސޫރަތެއްގައި (އެންމެ ރިވެތި ސިފަތަކުން)
ثُمَّ رَدَدْنَـٰهُ ދެން ތިމަން ރަސްކަލާނގެ އޭނާ ރައްދު ކުރީމެވެ. (ބުޑާވެގެން.)أَسْفَلَ سَـٰفِلِينَ ٥ އެންމެ
ދަށުގެ ދަރަޖައަށް (أرذل العمر އަށް) إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟އީމާންވި މީސްތަކުން ފިޔަ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ
އަދި އެމީހުން صالح عمل ތައްކުރިفَلَهُمْ أَجْرٌ ދަރު އެމީހުންނަށް ދަރުމަ ހުއްޓެވެ. غَيْرُ مَمْنُونٍ ٦
ކެނޑި ދިއުމެއްނެތި فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ (އޭ އިންސާނާއެވެ.) ކަލޭ މިއަށްފަހު ދޮގު ކުރީ ކޮން ކަމަކާއި
ހެއްޔެވެ؟ .بِٱلدِّينِ ٧ ޖަޒާ ދެއްވުން (މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރުވައި ޖަޒާދެއްވުން) أَلَيْسَ ٱللَّهُ އަޅެބަ
الله ނުވޭ ހެއްޔެވެ.؟ بِأَحْكَمِ ٱلْحَـٰكِمِينَ ٨ ޙުކުމް ކުރާ މީހުންކުރެ ޙުކުމްއަށްގެ ސީދާ ޢަދުލު ވެރިކަލަކު
ކަމުގައި

إجْمَالِي މާނަ

(١) ވައްތީނި އާއި ޒައިތޫނި ގަސްދެއްވައި الله ހުވައި وَحِى ކުރައްވައެވެ. (މިދެއްސަކަ އިންސާނުންނަށް ނުހަނު ފައިދާހުރި ދެއްސެކެވެ. ވަރަށްގިނަ حَكِيْمُ ންބަސްނާގޮތުގައި ތިނަގަހަކީ އަސްލު ފައިދާކުރާތަކެތިއެވެ. އަދި ޒައިތޫނުތެޔޮ ވަރަށްގިނަބަލިތަކެއްގެ ކުރިމަތިލާނެބޭސްތަކުގެ ބޭސްކަމުގައި އެކަށީގެއެވެ. އަދި އޭގެތެރޭގައި އަސްލު ފައިދާބޭނުމު ތެޔޮވެސް.)

(٢) އަދި طُوْرُ ފަރުބަދަ ގަސްދެއްވައި الله ހުވައި وَحِى ކުރައްވައެވެ.

(٣) އަދި އަމާންވެގެންވާ މި ރަށް (އެބަހީ މައްކާ) ގަސްދެއްވައި الله ހުވައި وَحِى ކުރައްވައެވެ.

(٤) ހަމަކަށަވަރުން މިޔަންބަސްކަލާނގެ އިންސާނާ ހެއްދެވީ އެންމެރީތި ސޫރައިގައެވެ. އެންމެރީތި ބައްޓަމެއްގައެވެ. ޖިސްމާނީގޮތުން މުސްތަޤީމުކޮށް ތަނަވަސް ހަރުދަނާ ގޮތަށެވެ.

(٥) ދެން އަދި އޭނާ ދަރުދަރަވެއްޖެތަން މިޔަންބަސްކަލާނގެ އަނބުރާލެއްވީމެވެ. (أرْزَلُ العُمْر) އަށް އާދެވެން ފުރުސަތުވީމެވެ. އެބަހީ މުސްކުޅިވެގެންވާހާލު ދަރަޖައަށް އަނބުރާލީމެވެ. ނުވަތަ އަނގަޔަށްދިޔަ އިންސާނުންނަށް އެކިޔާއްޔަކުރީމާ ކާފިރުން ނަރަކައަށް ފުރުސަތުވީމެވެ. މިދުނިޔެދަރަޖައެވެ.

(٦) މިގޮތުގައިން އީމާންވެގެން صَالِحُ عَمِلُ ކުރިމީހުން ފިޔަވައެވެ. ފަހެ އެމީހުންނަށް ޚިލާފުވެދާކަމުން ފުދުނުކުރެވޭ ދަރުމަވަންތަ ސަވާބު ހުންނަ ހުއްޓެވެ.

(٧) (އޭ ނަބިއްޔާއެވެ! އިންސާނާއެވެ.) މިހެންވާ ހަމަޔަގީންކަން ފަހަރު ދެވަނަފަހަރަށް ދިރުއްވައި ހިސާބު ބެލުމަށްފަހުގައި ޖަޒާދެއްވުމަށް ފުރުސަތުވުން ކާފަރުވާކުރުމަށް ކާކުހެއްޔެ އެކަހުރީ؟

(٨) އަދިފަހެ އެންމެ عَدْلُ ވެރިކަމާ حُكُمْ ކުރައްވާ ފަރާތުގައިކަމުގައި الله ނުވެވަޑައިގަނނާކަށެވެ؟ ސަލާމަތްކަމެވެ. އެކަލާނގެއީ އެންމެ عَدْلُ ވެރިކަމާ حُكُمْ ކުރައްވާ ކަލާނގެއެވެ. ދުވަސްފަހުން ދިރުއްވައި ޖަޒާދެއްވުމުގެ ހިސާބު ބެއްލެވުމަށް ފަހުގައި ޖަޒާދެއްވުމަށް އެކަލާނގެ عَدْلُ ވެރިކަމުގެ މުޤުތަޟާއިން ވާނީ ކަމުގައެވެ.

ދަންނަހުއެވެ. الله ހުވައި وَحِى ކުރައްވާފައިވާ ފުރައްމިއްޔާތަކަކީ މިދެއްސަކަ ދަރަޖައިގެ ބޮޑުކަމުގެ ދަލީލެވެ. ކުރައްވާފައިވާ އިސްތިޢާރާތުތަކުގެ މުޤައްދަސް ބިމުތަކުގެ ބަރަކާތްތަކުން ފިލައިގެއްވައެވެ. ތީނާއި ޒައިތޫނުގެ މަރުކަޒަކީ بَيْتُ المَقْدِس އެވެ. އެއީން އިސްރާއީލުގެ عِيْسَى عَلَيْه السلام ގެ ނަބިއްވުމުގެ މަރުކަޒެވެ. އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރުމަވަންތަ އަރިސްވުމެވެ. طُورسِيْنَا އިސްރާއީލުގެ ނަބިއްޔާ مُوسَى عَلَيْه السلام ގެ ދަރުމަވަންތަކަމެވެ. އަދި އެކަލޭގެފާނު އެތައްވަނަ ފަހަރަކު وَحِى ބާވައިލެއްވުނު ފަރުބަދައެވެ. މައްކާއީ مُحمد صَلَى الله عَلَيْه وسَلم އަށް وَحِى ބާވައިލެއްވުނު ފުރަތަމަ ތަނެވެ. = ابْنُ كَثِيْر=